

Economic Policy Reforms
Going for Growth - 2006 Edition

Summary in Dutch

Economische beleidshervormingen
Going for Growth - 2006 editie

Samenvatting in het Nederlands

Samenvatting

De afgelopen twee decennia is de levensstandaard in een aantal OESO-landen, met name in Japan en enkele economieën op het Europese vasteland, verder achterop geraakt bij de best presterende landen. Tegelijkertijd is de groeipotentie in andere OESO-landen verbeterd. Deze ongelijk opgaande prestaties bieden leerzame lessen voor de beste beleidsmaatregelen om duurzame groei in de levensstandaard te realiseren.

In de eerste uitgave van *Going for Growth*, die een jaar geleden werd gepubliceerd, werden al enkele van deze lessen genoemd. In de uitgave werd een nieuwe manier van prestatievergelijking geïntroduceerd, als aanvulling op de al lang bestaande land- en sectorspecifieke overzichten van de OESO. Door gebruik te maken van structurele beleidsindicatoren met een duidelijke koppeling met economische prestaties, naast de gedetailleerde deskundigheid van de commissies en medewerkers van de OESO, wordt voor elk OESO-lid een set van vijf beleidsaanbevelingen opgesteld.

In de uitgave van vorig jaar lag de nadruk vooral op de arbeidsmarkt en de markt voor producten. In deze tweede uitgave wordt bekeken welke vooruitgang er op deze gebieden is geboekt. Daarnaast wordt de reikwijdte verbreed van de indicatoren die de basis vormen voor de structurele onderzoeken, zodat ook rekening wordt gehouden met beleid dat innovatie stimuleert, iets wat al lange tijd wordt beschouwd als een van de belangrijkste drijvende krachten achter groei. In de geest hiervan, zij het op een meer tentatieve wijze, wordt in deze uitgave van *Going for Growth* ook onderzocht hoe regulering van activiteiten op dit gebied van invloed zijn op de economische groei. Tot slot wordt ook van enige afstand gekeken naar de maatstaven die bij de onderzoeken worden gebruikt om succes te meten.

Hoofdstuk 1 bevat een overzicht van de vooruitgang die landen het afgelopen jaar hebben geboekt bij het nemen van maatregelen die passen bij de beleidsprioriteiten die in de uitgave van *Going for Growth* uit 2005 werden vastgesteld. De vooruitgang op het gebied van hervormingsbeleid ter verbetering van de

arbeidsproductiviteit en arbeidsparticipatie wordt besproken, waarbij de belangrijkste uitkomsten als volgt kunnen worden samengevat:

- Met betrekking tot beleidsprioriteiten ter verhoging van de arbeidsproductiviteit zijn maatregelen in gang gezet of reeds genomen die passen bij de vastgestelde beleidsprioriteiten ter versoepeling van de beperkingen ten aanzien van de toegang tot de markten voor producten en andere concurrentiebeperkende regelingen, waardoor de vorming van menselijk kapitaal wordt versterkt en hervorming van verschillende andere beleidsgebieden wordt gerealiseerd die van invloed zijn op de arbeidsproductiviteit.
- Met betrekking tot beleidsprioriteiten ter verhoging van de arbeidsparticipatie zijn hervormingen conform de vastgestelde beleidsprioriteiten, met name in de landen op het Europese vasteland, in de meeste gevallen noch uitgevoerd noch gepland. Er zijn bijvoorbeeld weinig stappen gezet om de nog steeds hoge impliciete belasting op het doorwerken na een bepaalde leeftijd, de werkgeverslasten en de minimum arbeidskosten te verlagen. Een omvangrijkere hervormingstrend is te zien op het gebied van de stelsels voor arbeidsongeschiktheid.

Het overzicht is gebaseerd op notities voor elk OESO-land (en de Europese Unie als geheel) die meer details geven over de vooruitgang ten aanzien van elk van de vijf specifieke prioriteiten (*Hoofdstuk 2*). Naast het invoeren van wetgeving of andere hervormingsbesluiten worden in de afzonderlijke landennotities ook eerdere hervormingsstadia beschreven, zoals overheidsaankondigingen en conceptwetgeving die is voorgelegd aan parlementen.

Hoofdstuk 3 biedt een vergelijking tussen de verschillende landen met betrekking tot de innovatie-inspanningen en –resultaten, alsmede de belangrijkste beleidsgebieden die van invloed zijn op die resultaten. Innovatie wordt al lange tijd beschouwd als een van de sleutels tot vooruitgang op het gebied van de materiële levensstandaard, maar de resultaten van innovatie-inspanningen zijn over het algemeen hoogst onzeker en de voordelen voor de samenleving als geheel kunnen groter zijn dan die voor afzonderlijke bedrijven. Om innovatie te stimuleren hebben overheden daarom verschillende maatregelen geïntroduceerd, zoals financiële steun voor private O&O-projecten en financiering voor onderzoek bij openbare instellingen. Daarnaast bieden octrooiwetten en andere wettelijke maatregelen vernieuwers gedurende een beperkte tijd exclusieve rechten op de uitbating van hun innovatie.

In de afgelopen jaren is het meeste beleid gericht geweest op het verhogen van de doelmatigheid van deze en andere maatregelen ter verbetering van de efficiëntie van innovatiesystemen. Dit heeft niet alleen geleid tot verfijning van de instrumenten voor financiering van O&O, maar ook tot de invoering van beleid ter versteviging van de interactie tussen openbare onderzoeksinstellingen en het bedrijfsleven.

De analyse van de belangrijkste drijvende krachten achter innovatie die zijn besproken in hoofdstuk 3, zijn gebruikt ter identificatie van een set landspecifieke beleidsaanbevelingen ter bevordering van innovatie. Deze aanbevelingen voor alle OESO-landen staan geformuleerd in de afzonderlijke landennotities die vermeld worden in *Hoofdstuk 4*. Er is gebruikgemaakt van dezelfde benadering als voor de arbeidsmarkt en de markt voor producten: aangetroffen zwakheden in het beleid, gekoppeld aan minder dan gemiddelde prestaties op het gebied van innovatie of zwakke punten in de directe bepalende factoren voor innovatie (zoals de aanwezigheid van vaardigheden of financiële voorwaarden) worden beschouwd als aanleiding voor de suggestie dat hervormingen nodig zijn om dichter in de buurt te komen van de beste voorbeelden uit de praktijk.

Wanneer wordt gekeken naar de innovatieresultaten en de geformuleerde beleidsaanbevelingen, komt de volgende landenindeling naar voren:

- Toonaangevende vernieuwers zijn de Noordse landen, de Verenigde Staten en Japan. De meeste van deze landen hebben het afgelopen decennium een sterke groei van de productiviteit doorgemaakt (met uitzondering van Japan). En de meeste hebben ook een hoog percentage afgestudeerden uit het hoger onderwijs. Enkele ervan staan echter voor de uitdaging om innovatie op het gebied van de dienstverlening te verhogen.
- Aan het andere uiteinde van het innovatieprestatiespectrum zijn verbeteringen op het gebied van het onderwijs noodzakelijk in Zuid-Europa en meer concurrentie op de markten voor producten in Midden-Europa.
- In het midden liggen andere Engelssprekende landen dan de Verenigde Staten, waar de productiviteitsprestaties over het algemeen goed zijn geweest. Een veel voorkomende uitdaging hier is het versterken van de koppeling tussen openbaar onderzoek en het bedrijfsleven.
- De overige landen – met name Frankrijk en Duitsland – vertonen over het algemeen bovengemiddelde innovatieprestaties, maar moeten hun hoger onderwijs versterken. De meeste van deze landen kunnen ook de kosteneffectiviteit verbeteren van de financiële maatregelen die worden genomen ter ondersteuning van O&O in de private sector.

Hoofdstuk 5 werpt enig licht op de koppeling tussen de regulering van de financiële markten en economische groei. Financiële stelsels verschillen aanzienlijke van het ene OESO-land tot het andere met betrekking tot hun totale omvang, structuur en de mate van concurrentiedruk die speelt op de markten voor het bankwezen en aandelenhandel. Tot op zekere hoogte weerspiegelen deze variaties verschillen met betrekking tot de wettelijke onderbouwing. Met name wet- en regelgeving die uitzonderlijk hoge barrières in stand houdt ten aanzien van concurrentie in het bankwezen, of die te weinig bescherming biedt voor beleggers op de aandelenmarkt, hinderen de ontwikkeling van financiële systemen, met als resultaat minder economische groei. Het hoofdstuk maakt melding van de resultaten van empirisch onderzoek die aantonen dat sectoren die meer afhankelijk zijn van externe financiering sneller groeien in landen waar de wet- en regelgeving gunstiger is voor financiële ontwikkeling.

Hoofdstuk 6 kijkt in hoeverre het BNP per hoofd van de bevolking redelijk maatgevend kan zijn voor het totale welzijn. Andere nationale cijfers zijn aantoonbaar beter geschikt voor dit doel, maar zijn niet direct voorhanden en in de meeste OESO-landen in elk geval nauw gerelateerd aan het BNP. Illustratieve berekeningen ter “uitbreiding” van het BNP met vrije tijd, de verdeling van inkomen binnen huishoudens en distributieaspecten suggereren dat een classificatie van landen op basis van deze indicatoren en BNP per hoofd van de bevolking over het algemeen hetzelfde oplevert. Over het geheel genomen blijft het BNP per hoofd van de bevolking een kritieke factor voor elke beoordeling van het welzijn, maar moet dit worden aangevuld met andere meetwaarden om een volledig beeld van het welzijn te verkrijgen.

© OECD 2006

Deze samenvatting is geen officiële OESO-vertaling.

Reproductie van deze samenvatting is toegestaan, mits het OESO-copyright en de titel van de oorspronkelijke publicatie worden vermeld.

Meertalige samenvattingen zijn vertaalde uittreksels van OESO-publicaties die oorspronkelijk in het Engels en Frans zijn gepubliceerd.

Deze zijn gratis te verkrijgen via de Online Bookshop van de OESO
www.oecd.org/bookshop/

Neem voor meer informatie contact op met de eenheid OECD Rights and Translation,
Public Affairs and Communications Directorate.

rights@oecd.org

Fax: +33 (0)1 45 24 13 91

Eenheid rechten en vertaling OECD (PAC)
2 rue André-Pascal
75116 Paris
Frankrijk

Bezoek onze website www.oecd.org/rights/

